

Anbefalinger

§17 stk. 4 udvalget for Øroddes anbefalinger til Udvalget for Teknik og Miljø

7. november 2024

Forord

Det blev i konstitueringsaftalen for 2022-2025 besluttet at nedsætte et § 17 stk. 4 udvalg med fokus på den fremtidige udvikling af Ørodde i Nykøbing.

Udvalgets formål er at rådgive og lave forberedende arbejder, som kan bidrage til at kvalificere Udvalget for Teknik og Miljø fremtidige beslutninger vedrørende udviklingen af Ørodde. § 17 stk. 4 udvalget har i 2023 og 2024 gennemført en længere proces, hvor indsamling af viden, inspiration fra andre kommuner samt borger- og aktørinddragelse har været det primære fokus.

På baggrund af § 17 stk. 4 udvalgets indsamling af viden og inspiration, blev der i juni 2024 udført en borger- og aktørinddragelse. På baggrund af inddragelsen har udvalget i samarbejde med rådgiver Schønherre udarbejdet en visionsplan for Ørodde. Visionsplanen blev præsenteret for offentligheden mandag d. 7. oktober på et borgermøde. Med afsæt i visionsplanen har § 17 stk. 4 udvalget udarbejdet en række anbefalinger til Udvalget for Teknik og Miljø med det formål at understøtte det fremtidige arbejde med områdets udvikling.

Visionsplanen vedlægges som bilag til § 17 stk. 4 udvalgets anbefalinger.

Vision

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at der i den fremtidige udvikling af Ørodde arbejdes ud fra en vision om Ørodde som byens fælled
- at visionsplanen for Ørodde – Kongens Gave vedtages som masterplan for Ørodde og indgår i de fremtidige budgetforhandlinger i Morsø Kommune
- at der sigtes mod stor transparens i det fremtidige arbejde med Ørodde

Ørodde Landskabspark - Kongens Gave

Nykøbing Mors har fået Ørodde af Kong Christian den første som byens fælled. En gave, der skal forvaltes til det fælles bedste. Det er naturen, der samler Ørodde og danner en grøn ramme for byens liv - både borgernes liv og de besøgenes. Her kan man gå på opdagelse i den bynære natur og bruge naturen som ramme for både fællesskaber, aktiviteter og events, ro og afslapning.

Ørodde skal være et åndehul i hverdagen – kun et stenkast fra bymidten. Det skal være en destination med tilbud, der appellerer til mange aldre, lettilgængelig natur, samt en fleksibel arena for begivenheder og pop-up-arrangementer. I vinterhalvåret tager naturen over, og i sommerhalvåret folder aktiviteterne sig ud.

Udsnit fra visionsplan. Visionsplanen fremgår af bilag.

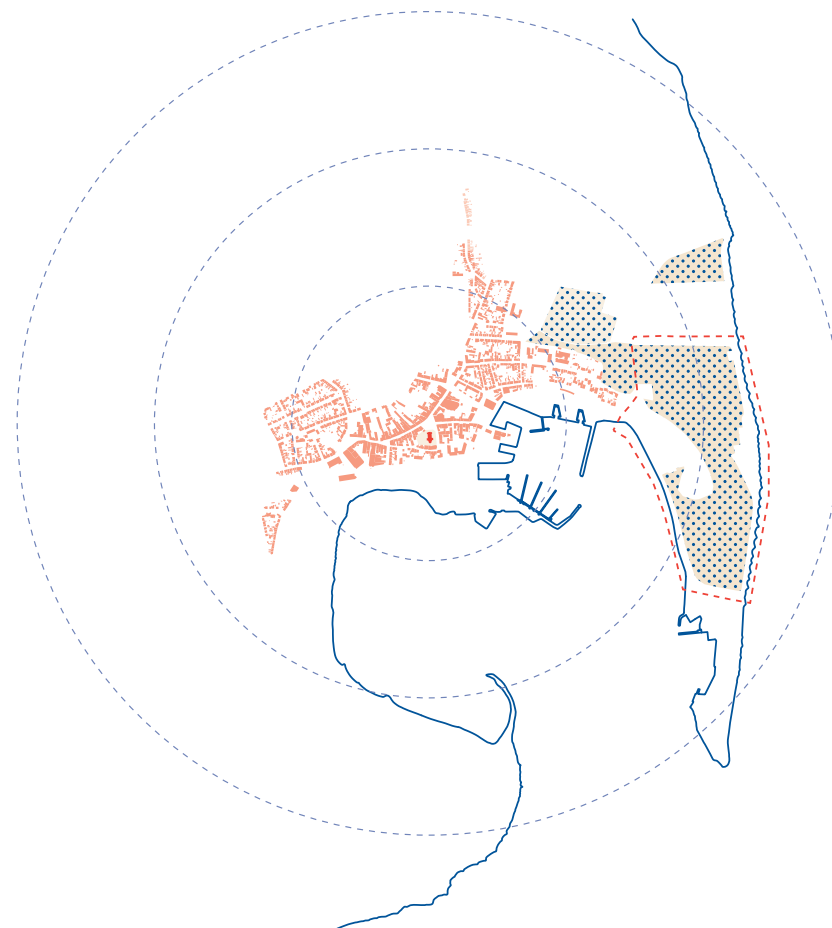

Illustration fra side 8 i visionsplan

Principper

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at der i den fremtidige udvikling af Ørodde arbejdes ud fra de 6 bærende principper:

#1 princip

Naturen er varieret og kontrastfuld

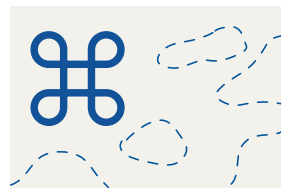
Natur skal styrkes og udvikles, så Øroddes mosaik af bynære naturoplevelser vokser i forskellighed, stemninger og biologisk mangfoldighed. Øroddes bynære natur repræsenterer den store natur og giver viden og indsigt i naturens rigdom, processer og udfordringer.

#2 princip

Vandet er en del af hverdagen

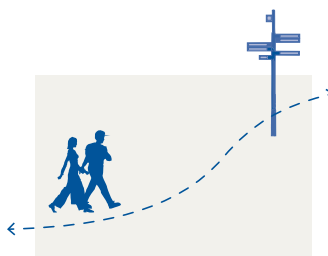
Adgangen til vandet skal styrkes, så vandet kan opleves på mange måder, på alle årstider og bliver en lige så varieret oplevelse, som skoven er. Østkystens badestrand og udsigt mod Fur, Salling og solopgangen. Ophold langs Vestkysten med vue over byen og solnedgangen. Det historiske anlæg ved Holger Danskes briller og ellesumpene, hvor grundvandet skaber en helt anderledes vandsituation.

#3 princip

Kulturhistorien er underlaget

Kulturhistorien danner underlaget for udviklingen, som skal tage afsæt i "det der er". Både det der kan ses, det der kan anes (hvis man ved, hvad man kigger efter) samt områdets mange fortællinger. Det er ikke bare enbynær skov - området er spækket med spor fra Nykøbings udvikling og er blevet formet og omformet ud fra forskellige tiders værdier og behov, og er på den måde blevet et helt unikt sted.

#4 princip

Forbindelserne inviterer ind

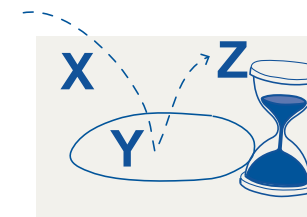
Forbindelserne skal invitere ind og sammenbinde Ørodde med byen og sammenbinde øst- og vestkyst. Forbindelserne (veje og stier) og deres krydsningspunkter skal udvikles, så de skaber synergier mellem områdets faciliteter, aktiviteter og naturens iscenesættelse af dem.

#5 princip

Aktiviteterne understøtter fællesskab og turisme

Aktiviteterne skal understøtte fællesskaber og turisme. I udviklingen af Ørodde er det vigtigt, at områdets aktiviteter, faciliteter og foreninger opleves udadvendte og tilgængelige, og at der er plads til deltagelse på flere niveauer og måder - både for borgere og besøgende.

#6 princip

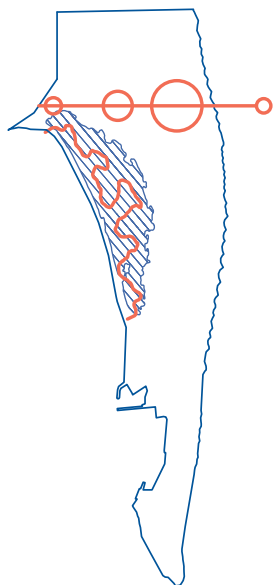
Anvendelsen er fleksibel

Ørodde har gennem tiden haft skiftende roller for Nykøbing og skal i fremtiden kunne tilpasses forskellige behov og brug. Udviklingen skal derfor være langsigtet, robust og baseres på reversible byggemetoder. Landskabsparken er rammen om det bynære udeliv, som over tid vil forandre sig. Programmerne og aktiviteterne vil skifte, mens rammen forbliver alles.

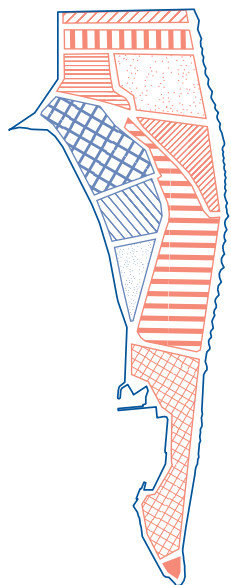
Hovedgreb

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

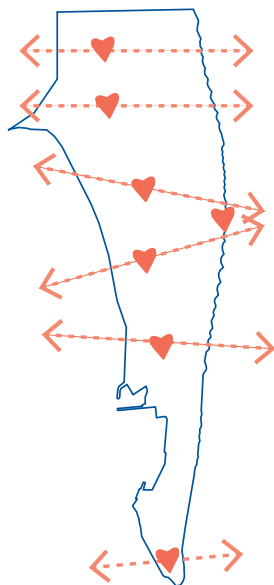
- at kommende planer for Øroddes fysiske udvikling tager udgangspunkt i et veldefineret hovedgreb, der sigter mod at skabe:

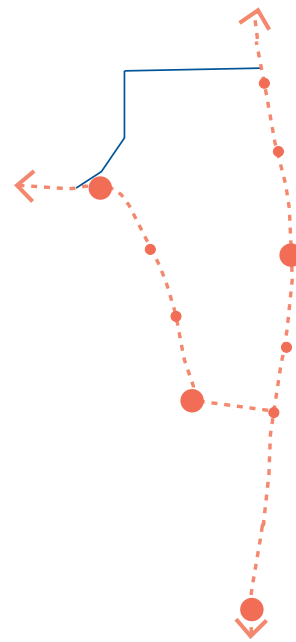
En naturmosaik
af landskabsrum og -typer,
de tørre og de våde

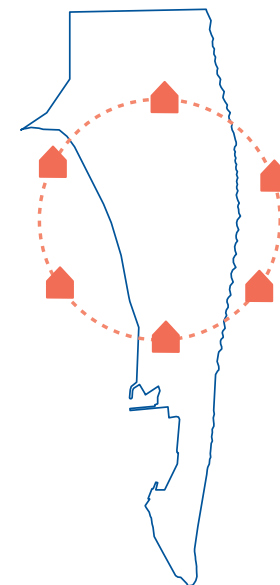
Nye rumlige oplevelser
gennem vådområdet og
på tværs af Lysningen

Flere forbindelser til vandet
med sammenhængende
cykelsti, pladser, trin, fjord-
bad og adgang til spidsen

Sammenhæng på tværs
sammenbinder de to
vandkanter med klubhuse
og støttepunkter

Fælles bygningspulje
samler foreninger og facili-
teter og giver plads til flere
brugere

Trin

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at Ørodde udvikles gennem tre trin, der understøtter hvert sit formål, men som alle er bygget op omkring den overordnede vision.

Trin 1 - En samlet destination

I trin 1 defineres Ørodde som en samlet destination, og det organisatoriske, grafiske og driftsmæssige arbejde ifm. det igangsættes. De første fysiske forandringer igangsættes, men indenfor rammerne af fredskov og strandbeskyttelsen.

Trin 2 - Den grønne ramme

I trin 2 igangsættes de store forandringer af den grønne ramme, som styrkes ift. støttepunkter, adgange, stier og opstramning af de grønne strukturer. Samtidigt øges tilgængeligheden til vandet. Dette er tiltag, som kræver dialog med Kystdirektoratet og Miljøstyrelsen omkring strandbeskyttelse og fredskov.

Trin 3 - Fremtidens kulturarv

I trin 3 igangsættes de ekstra tiltag, som vil tilføre Ørodde noget nyt – fremtidens kulturarv. Det er adgang til spidsen af odden, samling af sportsfaciliteter og meget andet omkring det fleksible areal Lysningen, samt vådlægning af den gamle strandeng og udvikling af et nyt naturområde med adgang via boardwalks og naturstøttemarkeringer.

Udsnit fra visionsplan. Visionsplanen fremgår af bilag.

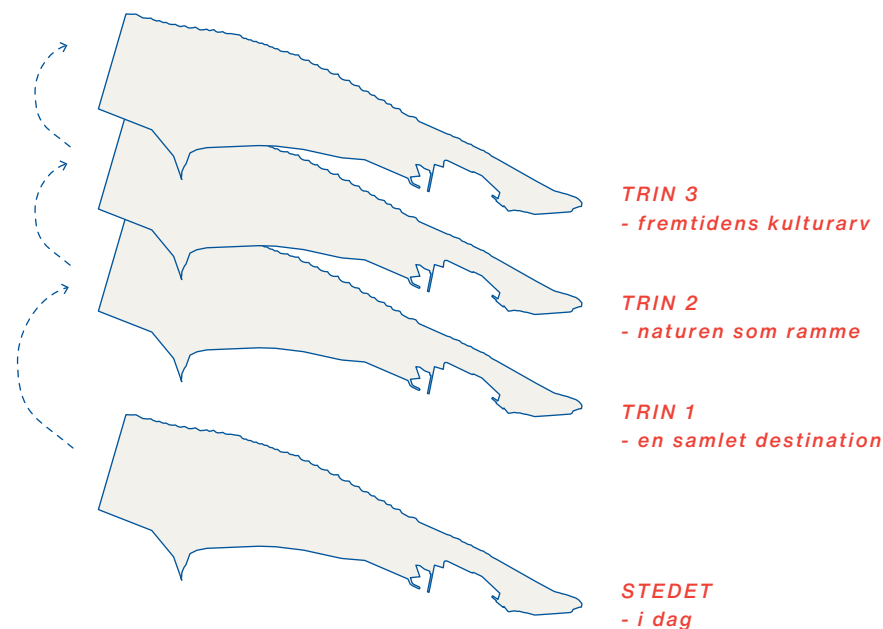
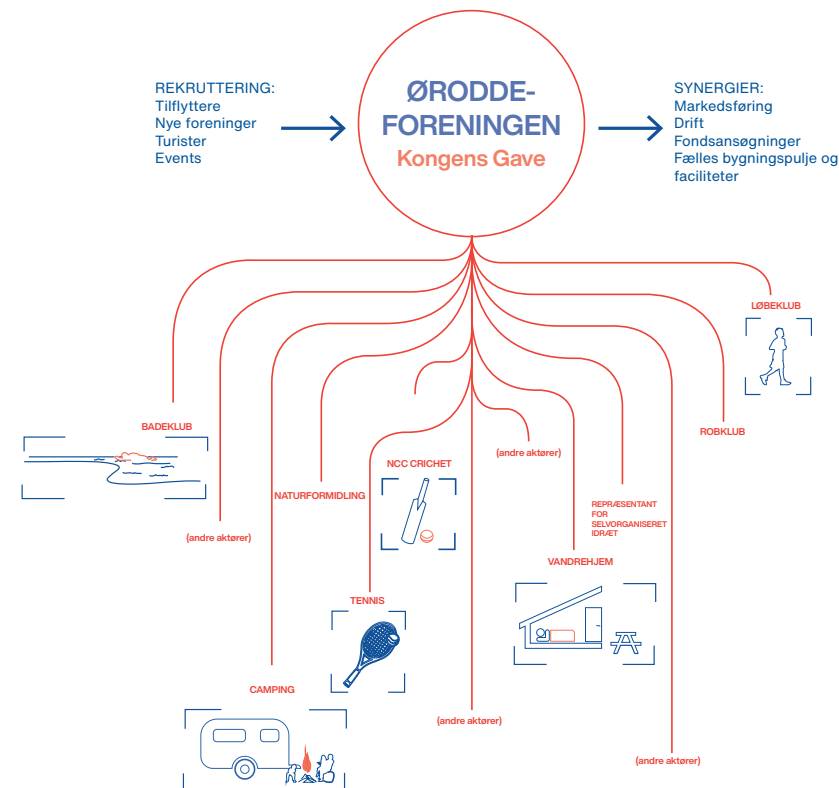

Illustration fra side 33 i visionsplan

Trin 1

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at elementerne i Trin 1 indgår i Kommunalbestyrelsens budgetforhandling for 2026
- at Ørodde's eksisterende aktører organiseres i en fælles forening understøttet af Morsø Kommune, herunder at bygningerne på Ørodde betragtes som en fælles bygningspulje til områdets anvendelse.
 - Morsø Kommune faciliterer opstartsmøde for foreningerne
- at Morsø Kommune identificerer udfordringer og muligheder i forhold til eksempelvis øvrige myndigheder og økonomi i forbindelse med realiseringen af visionsplanen
- at der udarbejdes en plan for destinationsudvikling, herunder et konkret wayfinding- og formidlingsprojekt
 - Morsø Kommune nedsætter en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et konkret wayfinding- og formidlingsprojekt
- at der udarbejdes og implementeres en plan for naturudvikling og -formidling, herunder driften af Ørodde
 - Morsø Kommune nedsætter en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en plan og et økonomisk overblik over naturudvikling af området
- at strækningen langs østkysten forbedres for bløde trafikanter
 - Morsø Kommune igangsætter undersøgelse af mulighed for omlægning af de trafikale forhold langs østkysten og som følge heraf et anlægsprojekt

Trin 2

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at der etableres forbindelser på tværs af Ørodde, herunder at der skabes et hierarki i skovstierne og etableres flere mindre stiforbindelser
- at Ørodde kulturspor iscenesættes
- at der etableres faciliteter, der kan bruges til ophold og aktivitet for alle brugergrupper på Ørodde
- at der etableres bedre cykelforbindelser på Ørodde
- at der skabes bedre tilgængelighed og bedre mulighed for ophold ved vandet

Illustration fra side 45-49 i visionsplan

Trin 3

§17 stk. 4 udvalget anbefaler,

- at der etableres basisinfrastruktur ved Lysningen (det gamle stadion) med el, vand og kloak
- at der etableres mulighed for fleksibel anvendelse på Ørodde til f. eks. overnatningsmuligheder, midlertidig udvidelse af campingpladsen i højsæson, events, m.v.
- at tennisklubben, cricketklubben og DCH flyttes for at gøre plads til et nyt naturprojekt
- at den gamle strandeng omdannes til et nyt vådområde, herunder at de tidligere klubhuse for tennis og cricket omdannes til gavn for Ørodde, f. eks. naturstøttepunkter
- at der opføres en bygning ved Lysningen, som kan fungere som fælles klubhus for idrætsforeninger, den selvorganiserede idræt, besøg af daginstitutionerne m.fl.
- at der etableres nye faciliteter, der støtter op om badekulturen på Ørodde, herunder bedefaciliteter og øget tilgængelighed til stranden
- at det undersøges, hvorvidt det er muligt at etablere en forbindelse ud til Ørodde spids, der kunne skabe et nyt udsigtspunkt

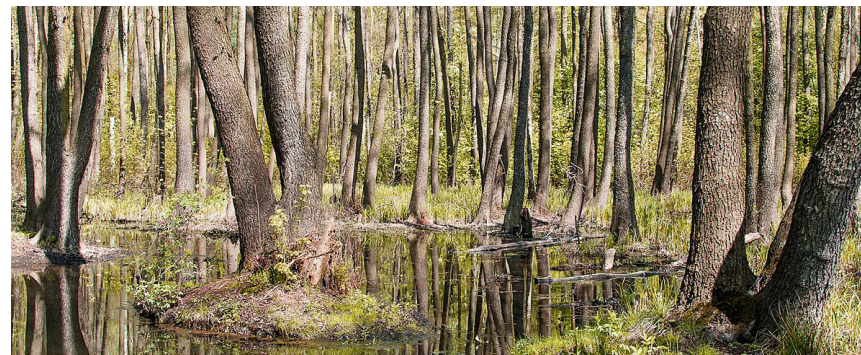

Illustration fra side 45-49 i visionsplan